

Prethodno vrednovanje

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.

**Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog
vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja
Karlovac za razdoblje 2021.-2027.**

Naručitelj prethodnog vrednovanja: Grad Karlovac

Izrađivač SRVUPKA: Urbanex d.o.o.

Provoditelj prethodnog vrednovanja: Apsolon strategija d.o.o.

ožujak, 2023.

Sadržaj:

1. Kratki sažetak	2
2. Uvod	4
3. Kontekst vrednovanja	6
4. Metodološki pristup	8
5. Opis akta strateškog planiranja, mjera i proračuna	11
6. Odgovori na evaluacijska pitanja	13
6.1. Ocjena analize stanja i SWOT analize	13
6.2. Ocjena strateškog okvira	14
6.3. Ocjena postavljenih pokazatelja ishoda i rezultata	16
6.4. Ocjena provedbenih mehanizama	17
6.5. Ocjena kvalitete partnerskih konzultacija	20
7. Zaključci i preporuke	22

1. Kratki sažetak

Sukladno odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) Grad Karlovac središte je Većeg urbanog područja Karlovac, te kao grad središte nositelj izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) strategije razvoja urbanih područja definirane su kao planski dokumenti politike regionalnog razvoja za koje Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019) nalaže provedbu vrednovanja tijekom izrade (prethodno vrednovanje), tijekom provedbe i nakon provedbe planskog dokumenta

Za proces izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. relevantna je provedba prethodnog vrednovanja koje se odvija istovremeno s procesom izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. (u dalnjem tekstu, SRVUPKA), kako bi se osigurali pravovremeni doprinosi i smjernice prilikom njegove izrade.

Prethodno vrednovanje podijeljeno je u tri podfaze, odnosno podrazumijeva tri izvješća o provedenom postupku prethodnog vrednovanja:

- **1. faza/Prvo privremeno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja** obuhvaća analitičku podlogu SRVUPKA;
- **2. faza/Drugo privremeno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja** usmjeren je na strateški okvir, odnosno analizu srednjoročnog strateškog pristupa razvoju;
- **3. faza/Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja** obuhvaća cjelokupan kontekst i proces vrednovanja, metodološki pristup i daje konačne odgovore na evaluacijska pitanja.

Nalazi vrednovatelja u okviru Prvog privremenog izvješća prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. utvrđuju kako je analiza stanja sadržajna, cjelovita i ažurna, utemeljena na relevantnim podacima i dodatno potkrijepljena nalazima partnerskih konzultacija, što doprinosi njenoj pouzdanosti i relevantnosti.

Nadalje, nalazi vrednovatelja u okviru drugog privremenog izvješća utvrđuju kako je strateški okvir jasan i koherentan. Planirane intervencije proizlaze iz izrađene analize stanja i pripadajuće SWOT analize koje su se pokazale kvalitetnom podlogom za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju Većeg urbanog područja Karlovac. Isto tako, planiranim aktivnostima obuhvaćeno je cjelokupno Veće urbano područje te je premlisa ravnomjernijeg razvoja područja prožeta kroz sve segmente strateškog okvira.

Isto tako, nalazi vrednovatelja u okviru Završnog izvješća utvrđuju kako je ista u cijelosti izrađena sukladno Smjernicama i predstavlja kvalitetan alat za provedbu razvojnih politika u sedmogodišnjem razdoblju.

Preporuke vrednovatelja u okviru prvog privremenog izvješća odnosile su se na manje sadržajne dopune i izmjene analize stanja te poboljšanje preglednosti SWOT analize, dok su drugim izvješćem sugerirane manje izmjene u pogledu konkretizacije dijela aktivnosti s ciljem jasnijeg razlikovanja aktivnosti i mjera, kako u sadržajnom smislu tako i u hijerarhijskoj strukturi. Završnim izvješćem preporučeno je uvođenje manjih napomena u pogledu razjašnjavanja terminskog plana provedbe strateških projekata te doprinosa ITU mehanizma provedbi SRVUPKA. Preporuke i nalazi vrednovatelja integrirani su u nacrt SRVUPKA te je dokument usklađen s nalazima vrednovanja.

2. Uvod

Sukladno odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) Grad Karlovac središte je Većeg urbanog područja Karlovac, te kao Grad središte nositelj izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) strategije razvoja urbanih područja definirane su kao planski dokumenti politike regionalnog razvoja za koje Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019) nalaže provedbu vrednovanja tijekom izrade (prethodno vrednovanje), tijekom provedbe i nakon provedbe planskog dokumenta. Grad Karlovac, za provedbu vrednovanja tijekom izrade angažirao je tvrtku Apsolon strategija d.o.o. (dalje u tekstu: vrednovatelji).

Svrha provedbe prethodnog vrednovanja je kvalitetnija izrada i osiguravanje relevantnosti planskog dokumenta u odnosu na potrebe koje bi planskim dokumentom trebalo obuhvatiti.

Kako bi se izrada strategije pokazala uspješnom, u obzir su uzeti sljedeći kriteriji vrednovanja:

- **važnost (relevantnost)** kojom se provjerava jesu li ciljevi i prioriteti akta strateškog planiranja utemeljeni na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima Većeg urbanog područja, odnosno do koje mjere su ciljevi opravdani u odnosu na potrebe;
- **djelotvornost (efektivnost)** kojom se uspoređuje što je ostvareno u odnosu na planirano odnosno do koje mjere su ciljevi ostvareni ako se radi o *mid-term* ili *ex-post* (tijekom ili nakon završetka intervencije) vrednovanju te do koje mjere se očekuje da će zadanom intervencijskom logikom ostvariti ukoliko se radi o prethodnom vrednovanju (*ex-ante* vrednovanju);
- **usklađenost (koherentnost)** mjeri usklađenost akta strateškog planiranja odnosno unutarnju i vanjsku logiku strategije. Kriterijem se utvrđuje jesu li odabrani prioriteti i mjere komplementarni i povezani te je li akt strateškog planiranja u skladu s relevantnim nacionalnim dokumentima.

Pri provedbi vrednovanja SRVUPKA, vrednovatelji su se vodili standardno korištenim metodološkim alatima i prateći iskustva najboljih praksi, koji se koriste u procesima/postupcima prethodnog vrednovanja, uzimajući u obzir relevantne dokumente koji propisuju očekivanu strukturu SRUP-a u kontekstu ITU mehanizma, prije svega:

- Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18);
- Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za finansijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 2.0 (u dalnjem tekstu, Smjernice);
- Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019).

Struktura završnog izvješća u skladu je sa strukturom preporučenom Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15). Na samom početku izvješća nalazi se **kratki sažetak** s najvažnijim rezultatima vrednovanja, zaključcima i preporukama. **Uvodni dio** sadrži informacije o svrsi i strukturi izvješća, nakon čega je objašnjen **kontekst vrednovanja** te su navedene sve informacije o strateškom dokumentu kao i opis postupka vrednovanja. Plan izvedbe vrednovanja, korištene metode, kriteriji ocjenjivanja, ocjena kvalitete i pouzdanosti podataka, prikazani su kroz **metodološki pristup**. **Opis akta strateškog planiranja, mjera i proračuna** sadrži informacije o provedbi i oblikovanju akta strateškog planiranja, intervencijskoj logici te predviđenom proračunu. Analiza pokazatelja te kvantitativnih i kvalitativnih podataka prikazana je kroz **odgovore na evaluacijska pitanja**. Na kraju izvješća prikazan je **zaključak**, ali i **preporuke** koje se temelje na nalazima vrednovanja.

3. Kontekst vrednovanja

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. planski je dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja Većeg urbanog područja Karlovac. Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) urbana područja ustrojena su s ciljem učinkovitijeg planiranja, usklađivanja, odnosno provedbe politike regionalnog razvoja. Urbano područje Karlovac kategorizirano je kao veće urbano područje, odnomo grad s više od 35.000 stanovnika, a Grad Karlovac kao središte VUP nositelj je izrade Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.

Obaveza provedbe vrednovanja utvrđena je Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) i Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019).

Postupak prethodnog vrednovanja, odnosno vrednovanja tijekom izrade odvijao se u tri faze, odnosno kroz tri izvješća:

- Prvo privremeno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.
- Drugo privremeno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.
- Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027.

Prvo privremeno izvješće bilo je usmjereni na analitičku podlogu SRVUPKA, te je istim utvrđeno kako je analiza stanja detaljna, bazirana na opsežnim, relevantnim i ažurnim podacima koji ukazuju na gospodarske, ekološke i klimatske te demografske i socijalne izazove s kojima se urbano područje suočava.

Preporuke vrednovatelja u okviru prvog privremenog izvješća odnosile su se na manje sadržajne dopune i izmjene analize stanja te poboljšanje preglednosti SWOT analize, te su u najvećem dijelu prihvaćene i implementirane u finalnom dokumentu.

Drugim privremenim izvješćem obuhvaćen je strateški okvir koji je strukturiran i usklađen s prepoznatim razvojnim potrebama i potencijalima te u kojem je jasna povezanost predloženih prioriteta, ciljeva i mjera s nalazima analize stanja.

Preporuke vrednovatelja bile su usmjerene na konkretizaciju dijela aktivnosti, s ciljem stvaranja jasnije veze između aktivnosti i mjera, kako u sadržajnom smislu tako i u hijerarhijskoj strukturi strateškog okvira. Preporuke su u najvećem dijelu prihvaćene i implementirane u finalnom dokumentu.

Završnim izvješćem obuhvaćen je cjelokupni kontekst i proces vrednovanja te metodološki pristup. Ocijenjeno je poštivanje kriterija vrednovanje te dani konačni odgovori na evaluacijska pitanja koji potvrđuju da je Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-

2027. izrađena sukladno Smjernicama i predstavlja kvalitetan alat za provedbu razvojnih politika u sedmogodišnjem razdoblju. Preporuke su u cijelosti implementirane u finalnom dokumentu te je isti usklađen sa nalazima vrednovatelja u okviru predmetnog izvješća.

4. Metodološki pristup

Postupak prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. odvijao se istovremeno s izradom dokumenta, sukladno unaprijed definiranom planu Nositelja izrade i Izrađivača. Dinamika vrednovanja podijeljena u tri faze usklađena je s izradom dokumenta i uobičajenom praksom izrade strateških dokumenata, a na operativnoj razini, planom je definirano vrijeme za provedbu vrednovanja po završetku određene faze, te vrijeme za uvažavanje preporuka i nalaza vrednovatelja prije zaključivanja određene faze, odnosno dijela dokumenta.

Prethodno vrednovanje izvršeno je sukladno Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za finansijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 2.0.

Metodološki pristup prethodnog vrednovanja u pogledu metoda i tehnika prikupljanja podataka podrazumijevao je sljedeće:

- **analizu sadržaja** (*desk research* metoda), kojom su se vrednovatelji koristili pri pregledu cjelokupne SRVUPKA;
- **sudjelovanje u fokus grupama (promatranje)**, s ciljem uvida u provedbu istih, dobivene nalaze i doprinos sudionika te provjere integracije istih u dokument;
- redovitu **komunikacija s naručiteljem**, s ciljem praćenja izrade dokumenta i provedbe administrativnih koraka;
- **provjeru usklađenosti** SRVUPKA sa Smjernicama u pogledu konzultiranja istih s ciljem identifikacije eventualnih odstupanja.

Temeljem opisanih metoda vrednovanja, proveden je postupak prethodnog vrednovanja uvezši u obzir tri obvezna i pet dodatnih kriterija vrednovanja s pridruženim evaluacijskim pitanjima. Odgovorima na evaluacijska pitanja svrha je procjena sveobuhvatnosti analize stanja i SWOT analize te identificiranih razvojnih potreba i potencijala, odnosno njihove povezanosti s definiranim prioritetima, ciljevima i mjerama, potom evaluacija sustava praćenja provedbe, finansijskog i institucionalnog okvira te analiza participativnosti u izradi dokumenta.

Kriterij vrednovanja	Evaluacijska pitanja
Obavezni kriteriji vrednovanja	
Važnost (relevantnost)	<ul style="list-style-type: none">• Temelji li se analiza na relevantnim i pouzdanim izvorima podataka, kvalitativne i kvantitativne prirode? Jesu li

	<p>podaci iz analize na zadovoljavajući način interpretirani i jesu li doveli do bitnih zaključaka?</p> <ul style="list-style-type: none">• Je li strategija strukturirana u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i mogućnostima, odnosno temelje li se predloženi ciljevi, prioriteti i mjere na analizi stanja?• Jesu li iskazane snage i slabosti u SWOT analizi temeljene na konkretnim podacima utvrđenim u analizi stanja? Jesu li ustanovljene prilike i prijetnje u SWOT analizi temeljene na postojećim eksternim trendovima i okolnostima u kontekstu kojih će biti implementirana strategija?
Djelotvornost (efektivnost)	<ul style="list-style-type: none">• Je li strategija definirana s jasnim razvojnim ciljevima i prioritetima?• Je li jasno definiran institucionalni okvir za provedbu mjera iz Strategije? Je li podjela nadležnosti jasna i smislena?
Usklađenost (koherencija)	<ul style="list-style-type: none">• Je li strategija usklađena s ključnim strateškim dokumentima hijerarhijski višeg ranga?
Dodatni kriteriji vrednovanja	
Učinkovitost (efikasnost)	<ul style="list-style-type: none">• Jesu li postavljeni pokazatelji prikladni za praćenje provedbe mjera i posebnih ciljeva te jesu li specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni, vremenski ograničeni (SMART koncept)?• Je li iz provedbenih poglavlja jasno na koji način će se financirati provedba mjera predviđenih u Strategiji i je li finansijski okvir postavljen na zadovoljavajući način?• Je li jasno na koji će se način pratiti i vrednovati provedba Strategije?
Dosljednost (konzistentnost)	<ul style="list-style-type: none">• Jesu li prioriteti takvi da vode do ostvarenja vizije, ciljevi do ostvarivanja prioriteta, a predložene mjere do ostvarenja posebnih ciljeva?
Komplementarnost	<ul style="list-style-type: none">• Jesu li prioriteti, ciljevi i mjere jasno razgraničeni i komplementarni? Postoji li sinergija između ciljeva, prioriteta i mjer?

Održivost	<ul style="list-style-type: none">• Hoće li učinci intervencije trajati nakon što ona završi, odnosno jesu li rezultati trajni te može li se prepostaviti da će biti trajni?
Jednakost	<ul style="list-style-type: none">• Jesu li ravnopravno raspoređeni učinci intervencije u odnosu na različite dionike, regije, rodnu pripadnost i slično?

5. Opis akta strateškog planiranja, mjera i proračuna

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. planski je dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja Većeg urbanog područja Karlovac. Strategija služi kao multi-sektorski strateški okvir kojim se planira razvoj Većeg urbanog područja Karlovac kao cjeline unutar vremenskog razdoblja od 2021. do 2027. godine i predstavlja preduvjet za korištenje ITU mehanizma za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim finansijskim okvirom kohezijske politike Europske unije.

Dokument se sastoji od dvanaest sadržajnih cjelina te provedbenih akata SRVUPKA koji nisu njegovi sastavni dijelovi:

1. Uvod;
2. Zemljopisni obuhvat Većeg urbanog područja Karlovac;
3. Opis sudjelovanje partnera u pripremi i provedbi SRUP-a;
4. Srednjoročna vizija razvoja;
5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala;
6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija vezano uz stratešku relevantnost projekata;
7. Usklađenost s nadređenim aktima strateškog planiranja;
8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju;
9. Popis posebnih ciljeva i ključni pokazatelja ishoda;
10. Terminski plan provedbe projekata o strateškog značaja;
11. Indikativni finansijski plan;
12. Okvir za praćenje i vrednovanje.

Dijelovi koji se odnose na analizu stanja sa SWOT analizom te opis srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala segmentirani su u sljedeće cjeline: društvo, gospodarstvo, urbano okruženje i okvir upravljanja razvojem. Iako analiza stanja formalno predstavlja prilog dokumentu, njezina izrada preduvjet je za definiranje strateškog okvira - srednjoročne vizije razvoja, prioriteta javnih politika, posebnih ciljeva i mjera. Usklađenost s relevantnim strateškim dokumentima višeg reda prikazana je na razini Plana razvoja Karlovačke županije za razdoblje 2021.-2027., Nacionalne razvojne strategije do 2030. te EU teritorijalnom agende do 2030. i UN agende do 2030. Sustav pokazatelja uspostavljen je na razini posebnih ciljeva i mjera.

U poglavlju 6. detaljno su opisana integrirana teritorijalna ulaganja i doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a te sustav provedbe ITU mehanizma na razini VUP Karlovac. Terminskim planom obuhvaćeni su projekti od strateške relevantnosti, za koje je razrađen i detaljan indikativni finansijski plan.

Intervencijska logika u kontekstu povezanosti analize stanja te njome identificiranih snaga, slabosti, prilika i prijetnji s predloženim ciljevima, prioritetima i mjerama jasna je koherentna. Strateški okvir usmjeren je ka ostvarenju ciljeva koji odgovaraju identificiranim slabostima i omogućuju njihovo anuliranje. Odnosno definira aktivnosti i mjere kojima je cilj bolje iskorištavanje razvojnih mogućnosti čiji potencijali nisu u potpunosti prepoznati, a utvrđeni su analizom stanja.

Proračun akta strateškog planiranja detaljno je razrađen u samom dokumentu SRVUPKA te zasebno u Akcijskom planu u kojem su u objedinjenom prikazu (List AP1) sistematizirani iznosi i izvori financiranja za sve planirane projekte u okviru SRVUPKA, te u zasebnom prikazu (List AP3) izdvojeni strateški projekti.

6. Odgovori na evaluacijska pitanja

6.1. Ocjena analize stanja i SWOT analize

- *Temelji li se analiza na relevantnim i pouzdanim izvorima podataka, kvalitativne i kvantitativne prirode? Jesu li podaci iz analize na zadovoljavajući način interpretirani i jesu li doveli do bitnih zaključaka?*

Analiza postojećeg stanja Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. izrađena je detaljno i opširno što je vidljivo iz količine prikazanih podataka, raznovrsnosti korištenih izvora i smještanja podataka u širi kontekst Republike Hrvatske, te su u istoj sadržani svi važni aspekti razvoja Većeg urbanog područja Karlovac. Analiza stanja je sveobuhvatna, sadrži raznovrsne i ažurne - kvantitativne i kvalitativne podatke koji cjelovito opisuju ključna područja razvoja.

Struktura analize stanja u svim je segmentima jednaka, te nakon uvoda u razradi pojedinog poglavlja iznosi relevantne kvantitativne i kvalitativne podatke, koji su potkrijepljeni nalazima s provedenih participativnih aktivnosti - fokus grupa, čime se dodatno potvrđuje i daje na relevantnosti zaključku kojim završava svako poglavlje.

- *Jesu li iskazane snage i slabosti u SWOT analizi temeljene na konkretnim podacima utvrđenim u analizi stanja? Jesu li ustanovljene prilike i prijetnje u SWOT analizi temeljene na postojećim eksternim trendovima i okolnostima u kontekstu kojih će biti implementirana strategija?*

SWOT analiza SRVUPKA sveobuhvatna je i obrađuje sve teme iz analize stanja. Snage i slabosti u SWOT analizi utedjeljene su na analizi stanja i dodatno potkrijepljene nalazima participativnih aktivnosti, te su stavke gdje god je bilo moguće obogaćene i kvantitativnim pokazateljima. Prilike i prijetnje u najvećoj mjeri su povezane s vanjskim trendovima te su pri formulaciji istih uzete u obzir okolnosti koje mogu utjecati na Veće urbano područje Karlovac i provedbu SRVUPKA. Kao takva, SWOT analiza, pokazala se kao kvalitetna podloga za definiranje intervencijske logike odnosno strateškog okvira SRVUP-a koji odgovora na razvojne potrebe i potencijale Većeg urbanog područja Karlovac.

6.2. Ocjena strateškog okvira

- *Je li strategija strukturirana u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i mogućnostima, odnosno temelje li se predloženi ciljevi, prioriteti i mjere na analizi stanja?*

Strateški okvir Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. strukturiran je u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i mogućnostima. Vrednovanjem je utvrđeno kako SRVUPKA ima jasnu intervencijsku logiku u kontekstu povezanosti analize stanja te njome identificiranih snaga, slabosti, prilika i prijetnji s predloženim ciljevima, prioritetima i mjerama. Strateški okvir široko je postavljen i u najvećoj mjeri usmjeren je ka ostvarenju ciljeva koji odgovaraju identificiranim slabostima i omogućuju njihovo anuliranje. Odnosno definira aktivnosti i mjere kojima je cilj bolje iskorištavanje razvojnih mogućnosti čiji potencijali nisu u potpunosti prepoznati, a utvrđeni su analizom stanja.

Mjere su detaljno razrađene i utemeljene na analizi stanja te između identificiranih razvojnih potreba i definiranih prioriteta, ciljeva, mjera i aktivnosti postoji jasna povezanost.

Završno, predloženi prioriteti, ciljevi i mjere osim na analizi stanja temelje se i na razvojnim potrebama koje su utvrđene tijekom participativnih aktivnosti, odnosno izravnim prijedlozima članova Partnerskog vijeća i ostalih ključnih dionika u svakom od područja.

- *Je li strategija uskladena s ključnim strateškim dokumentima hijerarhijski višeg ranga?*

Usklađenost s ključnim strateškim dokumentima hijerarhijski višeg ranga, odnosno vanjska koherentnost SRVUPKA ocijenjena je u pogledu usklađenosti s Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030. godine kao krovnim, odnosno strateškim aktom hijerarhijski najvišeg ranga na nacionalnoj razini. Vrednovanjem je utvrđena gotovo potpuna usklađenost s Nacionalnom razvojnom strategijom, odnosno svi utvrđeni posebni ciljevi SRVUPKA-a, a posljedično i mjere te aktivnosti, izravno ili neizravno doprinose ostvarenju strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije.

- *Jesu li prioriteti, ciljevi i mjere jasno razgraničeni i komplementarni? Postoji li sinergija između ciljeva, prioriteta i mjera?*

Strateškim okvirom utvrđena su tri prioriteta javnih politika od kojih se svaki odnosi na jedan od aspekata razvoja Većeg urbanog područja Karlovac - društveno okruženje, gospodarsko okruženje i urbano okruženje, te navedeni prioriteti sinergijski doprinose ukupnom razvoju Većeg urbanog područja. Strateški okvir, osim međusobne komplementarnosti tri prioriteta javnih politika, karakterizira naglašen efekt međusobnog osnaživanja.

Posebni ciljevi unutar svakog prioriteta definirani su tako da budu međusobno komplementarni i na taj način zajednički doprinesu ostvarenju zajedničkog prioriteta, a ciljevima je obuhvaćeno više

užih sektora unutar svakog od tri razvojna područja. Osim toga, posebnim ciljevima je istaknuta važnost policentričnog razvoja područja, odnosno provedbe aktivnosti koje imaju širi utjecaj na cijelo Veće urbano područje, čime se osigurava uravnoteženi razvoj područja, osobito ruralnog prstena.

Mjere unutar prioriteta jasno su definirane te je u potpunosti poštivan pristup njihova hijerarhijskog postavljanja, odnosno načela prema kojem mjere pridonose ostvarenju ciljeva, a ciljevi ostvarenju prioriteta.

Konačnim nalazom vrednovatelja utvrđuje se kako su prioriteti, ciljevi i mjere jasno razgraničeni i komplementarni te kako između njih postoji sinergija.

- *Jesu li ravnopravno raspoređeni učinci intervencije u odnosu na različite dionike, regije, rodnu pripadnost i slično?*

Učinci intervencija u odnosu na sve sastavnice Većeg urbanog područja procijenjeni su temeljem analize nositelja i lokacije provedbe strateških projekata, te nužno uzimaju u obzir različite institucionalne i finansijske kapacitete sastavnica VUP za provedbu projekata. Iako Grad Karlovac kao središte VUP prednjači prema broju i finansijskoj vrijednosti planiranih strateških projekata, s obzirom na identificirane potrebe i finansijske kapacitete isto ne narušava disperziju učinaka intervencija na razini cijelog VUP.. Dodatno, uvezši u obzir policentričan učinak projekta koji utječu na Veće urbano područje Karlovac u cjelini, ne samo na sastavnicu u kojoj se provodi, očekuje se ostvarivanje ravnopravnih učinaka na cijelom području. Ocjena ravnopravne raspoređenosti učinaka intervencija prema ostalim kategorijama nije primjenjiva.

- *Jesu li prioriteti takvi da vode do ostvarenja vizije, ciljevi do ostvarivanja prioriteta, a predložene mjere do ostvarenja posebnih ciljeva?*

Razrada strateškog okvira nakon vizije kao stanja koje se želi postići u srednjoročnom razdoblju, odnosno vodiča za definiranje posebnih ciljeva i ključnih područja intervencija u okviru upravnih područja javnih politika, strukturirana je kroz četiri segmenta: (I) prioriteti javnih politika - (II) posebni ciljevi - (III) mjere - (IV) aktivnosti/ulaganja/projekti.

Predložena vizija formulirana je na način da učinkovito oblikuje prioritete javnih politika i posebne ciljeve te se na razini cijelog strateškog okvira ocjenjuje poštivanje kriterija dosljednosti (konzistentnosti) koji se odnosi na jasnoću i pridržavanje ciljeva i prioriteta u odnosu na viziju. Ocjena vrednovatelja u pogledu konzistentnosti strateškog okvira je da su aktivnosti, ulaganja i projekti kao najniži dijelovi strateškog okvira formulirani na operativnoj i provedbenoj razini te adekvatno grupirani na način da doprinose nadređenoj mjeri. Isto tako, mjerama su na odgovarajući način sistematizirane planirane aktivnosti određenih podsektora - primjerice

razdvajanjem mjera koje podrazumijevaju ulaganja u predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje, a koje su objedinjene u jedinstvenom posebnom cilju usmjerrenom na razvoj dostupnog i kvalitetnog sustava odgoja i obrazovanja. Završno, sistematizacijom posebnih ciljeva kojom se osiguralo obuhvaćanje više užih sektora unutar svakog od tri prioriteta javnih politika.

Sukladno Smjernicama, strateški okvir SRVUPKA formuliran je na sljedeći način:

Vizija										
Prioritet javne politike 1							Prioritet javne politike 2		Prioritet javne politike 3	
Poseban cilj 1.1.			Poseban cilj 1.2.		...	Poseban cilj 2.1.		...	Poseban cilj 3.1.	...
Mjera 1.1.1.	Mjera 1.1.2.	...	Mjera 1.2.1.	Mjera 2.1.1.	Mjera 3.1.1.	...
Aktivnost /projekt/ ulaganje	Aktivnost /projekt/ ulaganje

6.3. Ocjena postavljenih pokazatelja ishoda

- Jesu li postavljeni pokazatelji prikladni za praćenje provedbe mjera i posebnih ciljeva te jesu li specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni, vremenski ograničeni (SMART koncept)?

Sustav pokazatelja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. uspostavljen je na razini posebnih ciljeva i mjera. Posebnim ciljevima pridruženi su pokazatelji ishoda koji su u najvećoj mjeri preuzeti iz Biblioteke pokazatelja. Definirano je ukupno 24 pokazatelja ishoda, po dva pokazatelja za svaki posebni cilj, izuzev posebnog cilja 2.1. čija će se provedba mjeriti jednim pokazateljem, i posebnog cilja 2.2. za koji su definirana tri pokazatelja. Definiranjem pokazatelja ishoda iz Biblioteke pokazatelja doprinosi se konzistentnosti sustava strateškog planiranja na nacionalnoj razini, s obzirom da korištenje istovjetne vrste pokazatelja u aktima strateškog planiranja na svim razinama omogućava jednostavnije praćenje provedbe prema različitim tematskim područjima. Odmicanje od Biblioteke pokazatelja vidljivo je kod posebnih ciljeva 1.4., 2.2., 3.1. i 3.4. za koje se procjenjuje da u Biblioteci nedostaje adekvatan pokazatelj koji odgovara formulaciji i sadržaju navedenih posebnih ciljeva. U pogledu kvalitete sustava pokazatelja

navedeno istu ne narušava te omogućuje adekvatno praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenih posebnih ciljeva.

Nadalje, sustav pokazatelja na razini mjera uspostavljen je na način da je svaka mjera povezana s jednim pokazateljem, definiranim *slobodnim pristupom*. Pokazatelji provedbe na razini mjera omogućavaju praćenje provedbe mjera specifičnih za Veće urbano područje Karlovac, kako slijedi iz primjera:

- Mjera 2.1.1. Kvalitetno strukovno i visoko obrazovanje kroz ojačane veze s gospodarstvom (Learning by doing)
 - Pokazatelj: Broj studenata koji studiraju na području VUP Karlovac.

U pogledu povezanosti SRVUPKA s Integriranim teritorijalnim programom i ITU mehanizmom kao izvorom financiranja, u poglavljju 6.2. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRVUP-a prikazana je poveznica između posebnih ciljeva SRVUPKA i specifičnih ciljeva ITP-a te doprinos SRVUPKA ostvarenju pokazatelja učinka i pokazatelja rezultata Integriranog teritorijalnog programa.

Konačni nalaz vrednovanja utvrđuje kako odabrani pokazatelji omogućavaju praćenje, izvještavanje i vrednovanje uspješnosti u realizaciji posebnih ciljeva i mjera. Za sve su pokazatelje utvrđene jasne polazne i realne ciljne vrijednosti, te u okviru Akcijskog plana dana definicija istih u formi njihova dodatnog obrazloženja. Zadovoljen je SMART koncept koji nalaže da pokazatelji moraju biti mjerljivi, ostvarivi, relevantni, vremenski ograničeni.

Prikaz pokazatelja u dokumentu Akcijskog plana (List AP2) prilagođen je u odnosu na službeni obrazac, iako se radi o manjem odstupanju u formatu, dok su sadržajno zastupljene sve kategorije.

6.4. Ocjena provedbenih mehanizama

Ocjena provedbenih mehanizama koncentrirana je na kriterije djelotvornosti (efektivnosti) i učinkovitosti (efikasnosti). Procjenjuje se kolika je vjerojatnost da će se postavljeni strateški ciljevi ostvariti putem planiranih mjera i raspoloživih resursa te provedbenih kapaciteta.

- *Je li strategija definirana s jasnim razvojnim ciljevima i prioritetima?*

Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. ima jasno definirane prioritete javnih politika i razvojne ciljeve, koji su formulirani na razumljiv, konkretan i precizan način te koji su strukturirani sukladno Smjernicama. Analizom prioriteta javnih politika vidljivo je kako je pri formiraju istih stavljen naglasak na ključne razvojne potrebe i potencijale Većeg urbanog područja, što potvrđuje ispravnost intervencijske logike SRVUPKA.

Strategijom je predloženo ukupno 12 posebnih ciljeva, po četiri u okviru svakog prioriteta javnih politika kojima se ostvaruje provedba strateškog cilja iz hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja. U formalnom kontekstu poštivanja Smjernica, nacrt strateškog okvira SRVUPKA

dosljedno primjenjuje Smjernice koje predviđaju utvrđivanje do najviše 5 posebnih ciljeva po odgovarajućem području javnih politika.

- *Je li jasno definiran institucionalni okvir za provedbu mjera iz Strategije? Je li podjela nadležnosti jasna i smislena?*

Uspostava institucionalnog okvira za izradu i provedbu Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. započela je (1) utvrđivanjem obuhvata urbanog područja te donošenjem Odluke o sastavu Većeg Urbanog područja Karlovac, Gradskog vijeća Grada Karlovca od 15. prosinca 2021. godine. Nadalje, (2) formalizirana je suradnja svih sastavnica VUP Karlovac potpisivanjem Sporazuma o suradnji na izradi i provedbi Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac, od 29. prosinca 2021.

Osnivanjem (3) Koordinacijskog vijeća 30. prosinca 2021. i (4) Partnerskog vijeća u veljači 2022. dovršena je uspostava institucionalnog okvira te osigurano sudjelovanje ključnih dionika u utvrđivanju prioriteta razvoja, predlaganju strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja. Vrednovanjem provedbenih mehanizama utvrđuje se kako su pri uspostavi institucionalnog okvira u potpunosti poštovane Smjernice te je institucionalni okvir jasno definiran te kao takav podrazumijeva konkretnu podjelu nadležnosti.

Dodatno, u pogledu institucionalnih kapaciteta Grada Karlovca kao grada središta i nositelja izrade SRVUPKA za provedbu ITU mehanizma, isti su uspostavljeni u proteklom višegodišnjem finansijskom razdoblju 2014.-2020. u okviru ustrojstvene jedinice - Služba za provedbu ITU mehanizma (ITU PT).

Služba za provedbu ITU mehanizma u kontekstu pripreme Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. ispred Grada Karlovca rukovodila je proces izrade koji je uključivao suradnju s izrađivačima i vanjskim vrednovateljima, Koordinacijskim i Partnerskim vijećem te Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Po usvajanju SRVUPKA, odnosno s početkom provedbe iste Služba će sukladno Uredbi o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za finansijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022), imati ulogu posredničkog tijela za odabir operacija u okviru specifičnih ciljeva 5.i, 1.iii i 2.viii Integiranog teritorijalnog programa.

- *Je li iz provedbenih poglavlja jasno na koji način će se financirati provedba mjera predviđenih u Strategiji i je li finansijski okvir postavljen na zadovoljavajući način?*

Provedbena poglavla i Akcijski plan izrađeni su sukladno Smjernicama te dodatno prošireni na način da obuhvaćaju cjelokupno razdoblje provedbe Strategije razvoja Većeg urbanog područja

Karlovac, odnosno razdoblje do 2027. godine. Prikaz financiranja provedbe mjera u Akcijskom planu definiran je na način da obuhvaća sljedeće podatke:

- nositelja provedbe, odnosno tijela u čijoj je nadležnosti provedba istih;
- status projekta, odnosno razinu spremnosti za provedbu;
- prikaz planiranih iznosa sredstava po godinama, od godine n-1 (2022.), do godine n+4 (2027.)
- ukupnu procijenjenu vrijednost za cijelo provedbeno razdoblje;
- sistematizaciju planiranih izvora sredstava za provedbu mjera prema izvorima financiranja (državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije i ITU mehanizam, sredstva javnih poduzeća te ostala sredstva):
 - za godinu n (2023.) do n+2 (2025.) sukladno Smjernicama,
 - za godinu n (2023.), odnosno prvu godinu provedbe, sukladno Smjernicama;
 - za cijelo razdoblje provedbe (2023.-2027.) u kumulativu, dodatno u odnosu na predviđene Smjernice.

Konačni nalaz vrednovatelja utvrđuje kako je provedbenim poglavljima jasno definiran način financiranja mjera predviđenih u Strategiji, kako je finansijski okvir detaljno razrađen i jasno strukturiran.

- *Je li jasno na koji će se način pratiti i vrednovati provedba Strategije?*

Sustav praćenja i vrednovanja jasno je definiran i usklađen s odrednicama Smjernica. Uspješnost provedbe SRVUPKA mjerit će se sukladno utvrđenim pokazateljima, tj. procesom prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja koji se definiraju na razini posebnih ciljeva. Grad Karlovac, kao središte Većeg urbanog područja i nositelj izrade SRVUPKA će jednom godišnje, u koordinaciji sa svim sastavnicama, izvještavati nadležno Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije o provedbi kroz izradu Izvješća o provedbi SRVUPKA-a. Koordinacijsko vijeće VUP Karlovac davat će mišljenje na Izvješće prije službenog podnošenja Ministarstvu, a po predaji Izvješća, Grad Karlovac će dokument objaviti na web stranicama.

- *Hoće li učinci intervencije trajati nakon što ona završi, odnosno jesu li rezultat, trajni te može li se prepostaviti da će biti trajni?*

Metodologija izrade dokumenta, prvenstveno utemeljenost planiranih intervencija na stvarnim potrebama uz detaljno planiranje finansijskog okvira za provedbu istih, ključni su aspekti održivosti. Za projekte i aktivnosti čija je provedba planirana u okviru SRVUPKA može prepostaviti da će biti trajni.

6.5. Ocjena kvalitete partnerskih konzultacija

Ocjena kvalitete partnerskih konzultacija nije izravno vezana uz kriterije vrednovanja, ali se povezuje s temeljnim načelima politike regionalnog razvoja - načelom partnerstva i suradnje između javnog, privatnog i civilnog sektora, pod čime se podrazumijeva suradnja između jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva. Ocjena kvalitete partnerskih konzultacija osvrće se na uključenost relevantnih dionika i sam proces partnerstva, kroz sljedeća evaluacijska pitanja:

- Jesu li u proces konzultacija na adekvatan način uključeni svi relevantni dionici?

Proces partnerskih konzultacija pri izradi Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021-2027. podrazumijevao je uključivanje relevantnih dionika kroz tri modela konzultacijskih procesa - dva formalna - vezane uz rad Koordinacijskog i Partnerskog vijeća i jedan neformalni, vezan uz uključivanje šireg spektra dionika okupljenih u radne skupine.

Partnersko vijeće za Veće urbano područje Karlovac osnovano je Odlukom gradonačelnika od 10. veljače 2022. i čini ga ukupno 49 članova. Tijekom izrade SRVUPKA održane su dvije sjednice Partnerskog vijeća u okviru kojih su provedeni administrativni procesi od definiranja Poslovnika i imenovanja predsjednika i zamjenika predsjednika Partnerskog vijeća do ishođenja mišljenja na nacrt Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana te same Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. Osim toga, u okviru sjednica Partnerskog vijeća članovima su predstavljeni ključni nalazi analize stanja i nacrt strateškog okvira te prikupljene sugestije i napomene za unaprjeđenje istih.

Koordinacijsko vijeće osnovano je Odlukom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada Koordinacijskog vijeća VUP Karlovac za razdoblje 2021.-2027. od 30. prosinca 2021. i čine ga gradonačelnici/načelnici (i njihovi zamjenici) svih JLS u sastavu Većeg urbanog područja. Koordinacijsko vijeće kontinuirano je bilo uključeno u proces izrade SRVUPKA dajući mišljenje o svim ključnim koracima. U razdoblju od prosinca 2021. do veljače 2023. kada je ishođeno pozitivno mišljenje Koordinacijskog vijeća na nacrt SRVUPKA održano je ukupno pet sjednica Koordinacijskog vijeća.

Posljednji, neformalni model konzultacijskih procesa vezan je uz provedbu interaktivnih radionica s pet fokus grupa okupljenih prema sljedećim tematskim područjima:

1. Zeleni razvoj i infrastruktura
2. Prirodna baština i turizam
3. Razvoj društva, kulture i lokalne zajednice

4. Odgoj i obrazovanje
5. Gospodarski razvoj i digitalizacija

Konzultacijskim procesima kroz fokus grupe obuhvaćeno je oko 130 dionika s cijelog područja VUP Karlovac, a proces je rezultirao identifikacijom razvojnih problema i potencijala u pojedinim sektorima uz pomoć kojih su definirane razvojne smjernice Većeg urbanog područja Karlovac. Organizacija radnih skupina temeljena je na metodologiji fokus grupe, a rezultat procesa su kvalitativni podatci utvrđenih razvojnih izazova, nedostataka, potencijala i prednosti VUP Karlovac. Rezultati su ugrađeni u dokument analize stanja te su korišteni kao temelj za razradu SWOT analize i definiranje strateškog okvira. Osim sudjelovanja u fokus grupama, dionicima je omogućeno sudjelovanje putem online opcije ispunjavanja obrasca s razvojnim prijedlozima.

- *Je li proces konzultacija bio uključiv i interaktiv, temeljen na principima konsenzusa, jednakosti i transparentnosti?*

Konačni nalaz vrednovatelja utvrđuje kako je proces bio participativan i interaktivan. U pogledu uključivanja dionika, u proces je bio uključen širi krug dionika od onog predviđenog Smjernicama, a koji podrazumijeva Koordinacijsko i Partnersko vijeće, te je provedbom radionica s tematskim fokus grupama relevantnost analize stanja, ali i strateškog okvira SRVUPKA dodatno unaprijedena. Isto tako, s obzirom na brojnost i sastav članova Partnerskog vijeća, može se zaključiti kako je proces partnerskih konzultacija bio utemeljen na principima jednakosti i transparentnosti, s obzirom da su zastupljeni akteri različitih područja razvoja i predstavljene sve jedinice lokalne samouprave u sastavu VUP Karlovac. Poštivanje navedenih principa dodatno potkrjepljuje provedba radionica s tematskim fokus grupama, u okviru kojih su također zastupljeni predstavnici svih razvojnih područja i svih sastavnica VUP Karlovac.

7. Zaključci i preporuke

Zaključno, nalazi vrednovatelja u okviru predmetnog izvješća prethodnog vrednovanja Strategije razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. utvrđuju sljedeće:

- analiza stanja je sadržajna, cijelovita i ažurna, utemeljena na relevantnim podacima i dodatno potkrijepljena nalazima partnerskih konzultacija, što doprinosi njenoj pouzdanosti i relevantnosti. Analiza stanja sadrži pouzdane, provjerljive i usporedive statističke podatke, odnosno podatkovnu podlogu za definiranje elemenata strateškog okvira i izradu akta strateškog planiranja. Podaci su prikupljeni iz raznovrsnih izvora, koji osim relevantnih statističkih baza podataka uključujući i strateške i razvojne dokumente svih JLS u sastavu Većeg urbanog područja. Analiza stanja s pripadajućom SWOT analizom predstavlja kvalitetnu podlogu za identifikaciju ključnih razvojnih potreba i potencijala i slijedom toga definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju Većeg urbanog područja Karlovac.
- strateški okvir je jasan i koherentan. Planirane intervencije proizlaze iz izrađene analize stanja i pripadajuće SWOT analize, a planiranim aktivnostima obuhvaćeno je cijelokupno Veće urbano područje te je premlisa ravnomjernijeg razvoja područja prožeta kroz sve segmente strateškog okvira. Prioriteti javnih politika, posebni ciljevi i mjere jasno su definirani te je kod navedenih razina strateškog okvira jasno i smisleno izražena hijerarhijska nadređenost prioriteta posebnim ciljevima, odnosno posebnih ciljeva mjerama. Odabrane mjere i ciljevi te prioriteti komplementarni su i povezani, a akt strateškog planiranja usklađen je s relevantnim nacionalnim dokumentima, odnosno strateškim dokumentima više razine.
- Strategija razvoja Većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. u cijelosti je izrađena sukladno Smjernicama i predstavlja kvalitetan alat za provedbu razvojnih politika u sedmogodišnjem razdoblju. Strategijom je istaknut međusektorski integrirani pristup razvoju područja, usmjeren na rješavanje niza međusobno povezanih problema Većeg urbanog područja u različitim sektorima. Završno, nalazi vanjskih vrednovatelja u okviru procesa prethodnog vrednovanja implementirani su u dokument te je isti usklađen s nalazima vrednovanja.

Najvažnije preporuke vrednovatelja odnose se na sljedeće:

- U okviru poglavlja 10. Termski plan provedbe projekata od strateškog značaja, preporuka je za kategoriju *Status i spremnost projekta* u uvodnoj napomeni ili fusnoti definirati i opisati razine spremnosti (1, 2 i 3). Pretpostavka je da se iste odnose na kategorije definirane u Akcijskom planu (1 - Projekt neposredne realizacije, 2 - Projekt realizacije u srednjoročnom razdoblju, 3 - Projekt realizacije u dugoročnom razdoblju).

- U okviru poglavlja 6.2. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRVUP-a gdje se u tablicama prikazuje očekivani doprinos posebnih ciljeva SRUP-a ostvarenju rezultata/učinaka definiranih za ITU specifični cilj, preporuka je kroz napomenu ili fusnotu pojasniti kako se kod ciljanih vrijednosti radi o ciljevima na razini svih 22 urbanih područja/aglomeracija, ne samo Većeg urbanog područja Karlovac, koji su preuzeti iz Integriranog teritorijalnog programa - prikazano na primjeru u tablici niže.

Specifični cilj (ITP)	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Referentna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO5.1.	RCR77	Posjetitelji kulturnih i turističkih atrakcija za koje je primljena potpora	Posjetitelj/godišnje	0	250 000

- Vezano uz popis strateških projekata koji se planiraju financirati kroz ITU mehanizam, preporuka je za projekt *Izgradnja školske sportske dvorane sa igralištem* u Općini Cetingrad isti dodatno razmotriti u pogledu ostvarivanja financirana kroz ITU mehanizma. S obzirom da ITP-om nije predviđeno financiranje ulaganja u izgradnju nove infrastrukture u području odgoja i obrazovanja, a da predmetni projekt podrazumijeva ulaganje u multifunkcionalnu dvoranu koja će se moći koristiti i za održavanje društvenih i gospodarskih događanja, potencijalno bi trebalo razmotriti njegovu sadržajnu rekonceptualizaciju s ciljem usklađivanja s prihvatljivim aktivnostima u okviru ITP-a-